

Klas

NL

CURSUSBOEK 2
MET WOORDENTRAINER

NEDERLANDS LEREN NAAR **B1**

Martijn Baalman, Fouke Jansen, Vita Olijhoek, Anja Valk

KlasNL

Nederlands leren naar B1
Cursusboek 2

Martijn Baalman, Fouke Jansen, Vita Olijhoek & Anja Valk

**UITGEVERIJ
COUTINHO**

bussum 2024

www.coutinho.nl/klasnl-b1-boek2

Bij dit boek hoort een website. Op deze website staan de KlasNL-kaart, oefeningen, studiewijzers, de luisterteksten en woordenlijsten.

Ga naar **www.coutinho.nl/klasnl-b1-boek2**

Lees de tekst en vul de code in:

Inhoud

Leeswijzer	8
------------	---

Les 6 Een ogenblik geduld alstublieft 9

Start	10
Deel A	11
Deel B	18
Grammatica – Passieve zinnen (1)	18
Zinnen – Zeggen dat je iets niet leuk of niet goed vindt	20
Woorden – Instanties	22
Grammatica – Scheidbare werkwoorden (2)	24
Zinnen – Reageren op iemand die boos is	26
Deel C	29
Deel D	32
Eind	34
Lezen voor je plezier!	37

Les 7 Leefstijl 39

Start	40
Deel A	41
Deel B	49
Zinnen – Als ik jou was, ...	49
Grammatica – Geen lidwoord	51
Zinnen – Wensen	52
Grammatica – <i>Er</i> + voorzetsel	54
Woorden – Het lichaam	56
Deel C	58
Deel D	63
Eind	66
Lezen voor je plezier!	69

Les 8 Gewoon doortrappen 71

Start	72
Deel A	73
Deel B	79
Grammatica – Passieve zinnen (2)	79
Zinnen – Echt waar?	82
Woorden – Bijvoeglijke naamwoorden	83
Grammatica – <i>Er, hier, daar</i> + voorzetsel	85
Zinnen – Een presentatie geven	87
Woorden – Uitdrukkingen over het weer	88
Deel C	91
Deel D	96
Eind	100
Lezen voor je plezier!	103

Les 9 Hoe duurzaam leef jij? 105

Start	106
Deel A	108
Deel B	118
Grammatica – Wederkerende werkwoorden (2)	118
Zinnen – Een diagram beschrijven (1)	120
Woorden – Engelse woorden	122
Grammatica – De relatieve bijzin (2)	124
Woorden – Online bestellen	125
Zinnen – Een diagram beschrijven (2)	126
Deel C	131
Deel D	135
Eind	137
Lezen voor je plezier!	139

Les 10 Dat heb je heel goed gedaan 141

Start	142
Deel A	144
Deel B	152
Grammatica – De relatieve bijzin (3)	153
Zinnen – Een zakelijk gesprek voeren	155
Woorden – Op een cv en in een POP	156
Grammatica – Het gebruik van de komma	157
Zinnen – Luisteren naar en reageren op feedback	159
Deel C	163
Deel D	165
Eind	168
Lezen voor je plezier!	171

Woordentrainer 173

Les 6	174
Woordenlijst les 6	180
Les 7	181
Woordenlijst les 7	188
Les 8	189
Woordenlijst les 8	195
Les 9	196
Woordenlijst les 9	203
Les 10	204
Woordenlijst les 10	210
Woordenlijst KlasNL – Nederlands leren naar B1	211
Onregelmatige werkwoorden	219
Overzicht kaders Zinnen, Woorden en Grammatica	223
Verantwoording	224

Leeswijzer

Welkom bij KlasNL – Nederlands leren naar B1!

Met het derde deel van KlasNL leer je Nederlands naar B1. Het bestaat uit twee cursusboeken. Het eerste cursusboek is voor les 1 tot en met 5. In dit cursusboek staan les 6 tot en met 10. In elk cursusboek vind je de Woordentrainer bij die lessen. Elk cursusboek heeft ook een website.

Elke les bestaat uit dezelfde onderdelen.

Start: je bekijkt de les en de leerdoelen.

Deel A: je oefent lezen en luisteren.

Deel B: je oefent woorden, zinnen, grammatica en uitspraak.

Deel C en **deel D:** je oefent spreken en schrijven.

Eind: je oefent buiten de klas en je kijkt terug.

Lezen voor je plezier!: je leest een verhaal over de cursisten van KlasNL.

Bij sommige oefeningen in het boek staan plaatjes. Deze plaatjes geven informatie over wat je gaat doen. Soms verwijzen ze naar de Woordentrainer achterin het boek of naar de website.

De plaatjes zijn:

Ga naar de website. Je maakt oefeningen bij een lees- of luistertekst. Je oefent grammatica, woorden en uitspraak.

Je oefent woorden in de Woordentrainer.

Vraag de studiewijzer van de les aan de docent.

Je oefent luisteren. Luister naar de tekst op de website.

Je oefent luisteren en kijken. Kijk naar de video op de website.

Ga naar de website. Zoek de tekst, je luistert en leest mee.

Ga naar de website. Zoek de tekst en doe de oefening.

Je praat over wat je thuis leest.

Je praat over hoe je thuis of buiten Nederlands oefent.

Vraag de herhalingsoefeningen van de vorige les aan de docent.

Geef elkaar tips en tops.

Les 6

Een ogenblik geduld alstublieft

Wat leer je in deze les?

Je leert:

- instructies op een scherm lezen;
- gegevens invullen om een aangifte te doen;
- een situatie beschrijven;
- een informatieve tekst lezen;
- luisteren naar een informatieve tekst;
- zeggen dat je een situatie niet accepteert;
- rustig reageren op een boze reactie;
- formulieren van een instantie of overheid invullen.

Je leert ook:

- je voorbereiden op het Staatsexamen op niveau B1.

Start

1 Praat samen. Bekijk les 6. Beantwoord de vragen.

- 1 Lees de leerdoelen van les 6. Wat wil jij graag leren? Wat liever niet?
- 2 Bekijk de afbeelding bij oefening 8. Wat zie je op de afbeelding? Krijg jij ook weleens zo'n overzicht in huis? Wat doe je ermee?
- 3 In oefening 11 gaat Farad klagen. Weet jij wat klagen is? Kun jij het goed? Bij wie klaag je weleens? In welke taal kun je goed klagen?
- 4 Bekijk de tekst van oefening 14. Waar gaat deze oefening over? Wat leer je in deze tekst, denk je?

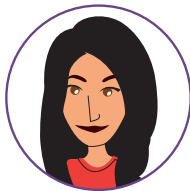

2 a Luister naar de tekst *Farad heeft pech*.

b En jij? Praat samen.

- 1 Wat kan Farad nu het best doen?
- 2 Met welke instanties of organisaties heeft hij te maken?
- 3 Heb jij weleens pech gehad?
- 4 Welke officiële organisaties of instanties ken je? Met welke instanties heb jij zelf te maken?
 - de gemeente
 - de politie
 - de woningbouwvereniging
 - de belastingdienst
 - de zorgverzekering
 - ...
- 5 Hoe heb je contact met de instanties? Hoe nemen zij contact op met jou? Per telefoon, per e-mail, per brief, via een website?
- 6 Hoe regel jij je zaken? Heb je een DigiD? Regel je het online of doe je het anders?
- 7 Hoe gaat het met het regelen van je zaken bij de instanties? Wat doe je als het niet lukt om iets goed te regelen?

3 a Lees de teksten. Welke tekst over het Staatsexamen past bij jou?

Ik ben al een paar weken aan het oefenen voor het Staatsexamen op niveau B1. Ik heb er een speciaal boek voor gekocht en oefen op internet met oude examens. Met mijn taalmaatje Marian oefen ik bijvoorbeeld de spreekexamens.

Het examen is belangrijk voor mij, ik moet slagen. Dan kan ik namelijk een nieuwe functie krijgen op mijn werk. Ik kan dan chef worden en dat wil ik graag. Ik word daardoor ook wel gestrest, want wat gebeurt er als ik niet slaag?

Ik maak me niet zo druk over het examen. Ik ga het doen, maar voor mijn werk is het niet zo belangrijk. En tegen Willem kan ik alles zeggen wat ik wil, ik kan zelfs al boos worden in het Nederlands.

b Praat samen over het Staatsexamen.

- 1 Wat weet je al van het Staatsexamen? Hoe zien de examens eruit?
- 2 Hoe kun je oefenen? Doe je dat ook? Hoe voel je je bij het oefenen?
- 3 Wat kun je al goed, wat moet je nog oefenen?
- 4 Wanneer wil je examen doen? Ben je er dan klaar voor? Hoe ga je je voorbereiden op dit examen?
- 5 Weet je hoe en wanneer je je moet inschrijven?

c Werk samen met de groep. Bespreek jullie antwoorden. Geef elkaar tips voor het examen. Schrijf goede tips in je schrift en probeer ze te gebruiken.

Vraag de studiewijzer van les 6 aan de docent.

Deel A Je oefent lezen en luisteren.

4

Ga naar de website. Maak de oefeningen bij de tekst *Aangifte of melding doen*.

5

En jij? Praat samen.

- 1 Per jaar worden in Nederland tussen ongeveer 468.000 en 772.000 fietsen gestolen. Is jouw fiets weleens gestolen? Heb je aangifte gedaan? Wat is er gebeurd?
- 2 Wat gaat de politie met de aangifte van Farad doen, denk je?
- 3 Is het verplicht om aangifte te doen van diefstal van je fiets? Zou jij het doen? Waarom wel of niet?
- 4 Welke woorden of zinnen vond je aan het begin van de tekst moeilijk? Weet je nu wat ze betekenen? Bespreek ze met een andere cursist.

6

Ga naar de website. Maak de oefeningen bij de tekst *Informatiepunt digitale overheid*.

7 En jij? Werk samen.

- 1 Vertel elkaar wat het Informatiepunt digitale overheid is en wat het doet.
- 2 Weet jij waar een Informatiepunt digitale overheid is in jouw woonplaats?
- 3 Welke vraag heb jij voor het Informatiepunt digitale overheid?
- 4 Ben je weleens bij het Informatiepunt digitale overheid geweest? Wat heb je er gedaan?
- 5 Ken je nog andere plekken waar je dit soort hulp kunt krijgen?
- 6 Ben je handig met de computer? Zou jij mensen willen helpen?

8 a Je gaat luisteren naar een gesprek tussen Farad en een medewerker van zijn zorgverzekering. De tekst heet: *Ik accepteer dit niet*. Welke emoties horen bij deze titel, vind je?

b Welke woorden en zinnen gaan Farad en de medewerker van de zorgverzekering gebruiken, denk je? Schrijf ze op.

c Bekijk de afbeelding. Dit overzicht heeft Farad gekregen van de zorgverzekering. Wat staat erop?

d Heb je zelf weleens gezegd 'Ik accepteer dit niet'? In welke situatie?

9

Luister naar de tekst *Ik accepteer dit niet* (1). Beantwoord de vragen.

- 1 Bekijk de afbeelding bij oefening 8c. Welk nummer moet Farad kiezen?
 - a 1
 - b 2
 - c 3
 - d geen nummer
 - 2 Waarom wordt Farad doorverbonden?
-

10

a Farad heeft een vraag voor de zorgverzekering. Wat kan zijn vraag zijn? Bekijk de afbeelding bij oefening 8c.

b Luister naar de tekst *Ik accepteer dit niet* (2). Beantwoord de vraag.

Is je antwoord bij a hetzelfde als de vraag van Farad?

c Beantwoord de vraag.

Waarom moet Farad de kosten van de fysiotherapeut zelf betalen, denk je?

11

a Hoe gaat Farad reageren op het bericht van de medewerker, denk je?

b Luister naar de tekst *Ik accepteer dit niet* (3).

c Werk samen. Luister nog een keer naar de tekst. Doe de klaagbingo. Je krijgt een bingokaart van de docent. Welke zinnen gebruikt Farad om te klagen? Streep een zin door als je hem hebt gehoord en roep 'bingo' als je klaar bent.

d Wie kan de zinnen net zo zeggen als Farad?

e Beantwoord de vragen.

- 1 Waarom wordt Farad boos?
 - a Hij heeft verkeerde informatie van medewerker Hans gekregen.
 - b Hij vertrouwt Jamila niet.
- 2 Farad zegt: Ik accepteer dit niet. Wat accepteert hij niet?
 - a Dat hij de kosten van de behandelingen moet betalen.
 - b Dat hij een aanvullende verzekering moet nemen.
- 3 Jamila zegt: Ik kan er niet zoveel aan doen. Waarom kan zij dat niet?
 - a Regels zijn regels.
 - b Ze wil Farad niet helpen.

- 4 Farad zegt: Er wordt een fout gemaakt door uw collega en daar ben ik dan de dupe van. Wat bedoelt hij?
 - a Uw collega maakt een fout en ik heb een probleem.
 - b Uw collega maakt een fout en u geeft mij de schuld.
- 5 Jamila zegt: Het is uw verhaal tegen het zijne. Wat bedoelt ze?
 - a Ze denkt dat haar collega Hans gelijk heeft.
 - b Ze weet niet wie gelijk heeft: haar collega Hans of Farad.
- 6 Jamila praat over een betalingsregeling. Wat is dat?
 - a Je betaalt het hele bedrag, maar niet in één keer.
 - b Je hoeft maar een deel van het bedrag te betalen.
- 7 Farad zegt: Nou wordt-ie helemaal mooi! Wat betekent dat?
 - a Ik ben er blij mee.
 - b Ik ben er niet blij mee.
- 8 Moet Farad de kosten van de behandelingen betalen?
 - a ja
 - b nee

f Werk samen. Wat is het probleem? Wat wil Farad? En hoe probeert Jamila het op te lossen?

12

a Luister nog een keer naar de tekst *Ik accepteer dit niet* en lees mee.

b Versta je alle woorden? Nee? Luister dan nog een keer.

13

En jij? Praat samen.

- 1 Wat denk je: gaat Farad nu een aanvullende verzekering nemen of niet? Wat zou jij hem adviseren?
- 2 Hoe heet jouw zorgverzekering? Heb je alleen het basispakket of heb je ook een aanvullende verzekering?
- 3 Farad klaagt bij de zorgverzekering. Welke zinnen en woorden ken jij om te klagen? In welke situatie kun je ze gebruiken?
- 4 Heb jij weleens geklaagd bij een instantie? In je moedertaal of in het Nederlands?
- 5 Jamila blijft heel rustig aan de telefoon. Kun jij dat? Hoe doe je dat in je moedertaal en in het Nederlands?
- 6 Farad gaat een klacht indienen. Wat denk je, krijgt hij gelijk of niet? Waarom denk je dat?
- 7 In een gesprek kun je soms veel informatie krijgen. Hoe zorg jij ervoor dat je alle informatie onthoudt?

- 14 a** Bekijk de tekst *Doe meer met de IJsseldamPas*. Je krijgt één minuut om de tekst te lezen. Je kunt de tekst dus niet helemaal lezen.

Doe meer met de IJsseldamPas

Bent u inwoner van IJsseldam en heeft u een laag inkomen? Met de IJsseldamPas krijgt u korting op cursussen, culturele activiteiten en sportactiviteiten en bij bibliotheken en winkels.

Voor wie?

- U bent 18 jaar of ouder.
- U woont in IJsseldam.
- U heeft een laag inkomen en weinig vermogen.*

U kunt de IJsseldamPas aanvragen bij de gemeente. Heeft u thuiswonende kinderen tussen de 4 en 18 jaar én krijgt u een IJsseldamPas? Dan krijgen uw kinderen automatisch ook een pas. Bent u student en ontvangt u studiefinanciering? Dan kunt u niet gebruikmaken van de IJsseldamPas. U kunt in deze situatie wel een pas aanvragen voor uw kinderen.

* Bent u getrouwd of woont u samen met een partner, dan gaat het om het jaarinkomen en het vermogen van u en uw partner samen.

Waar en wanneer kunt u de IJsseldamPas gebruiken?

Met de IJsseldamPas krijgt u allerlei kortingen en kunt u allemaal leuke dingen doen. Zo betaalt u minder in het zwembad, kunt u verschillende musea gratis of met korting bezoeken, kunt u gratis lid worden van de bibliotheek en kunt u korting krijgen in de kringloopwinkel. Maar u kunt bijvoorbeeld ook gratis een identiteitskaart (ID-kaart) aanvragen. Wilt u weten waar u allemaal korting krijgt met deze pas? Ga dan naar de website van de gemeente: www.ijsseldam.nl/kortingspas. Daar vindt u alle aanbiedingen en mogelijkheden.

De IJsseldamPas is een jaar geldig. Daarna kunt u hem verlengen. Meer informatie vindt u op de website.

Hoe moet u de pas aanvragen?

U moet tijdens de aanvraag een aantal documenten uploaden. Welke dat precies zijn, hangt af van uw situatie. De volgende documenten moet u in ieder geval meesturen met uw aanvraag:

- de voor- en achterkant van uw identiteitsbewijs of verblijfsvergunning (Let op! Een rijbewijs is geen geldig identiteitsbewijs);
- de laatste loonstrook van uw werk of het overzicht van uw uitkering;
- het laatste bankafschrift van uw bankrekening (zorg dat het saldo er duidelijk op staat).

Let op! U heeft DigiD nodig om de pas online aan te vragen.

U kunt de IJsseldamPas ook schriftelijk aanvragen. U vindt een aanvraagformulier op de website. Vergeet u niet de gevraagde documenten mee te sturen.

Bent u uw pas kwijt?

Is uw IJsseldamPas gestolen, kwijt of stuk? Dan kunt u een nieuwe aanvragen bij de gemeente. Bel ons op nummer 14037. Zoek uw burgerservicenummer (bsn) alvast op, want dat hebt u nodig om een vervangende pas aan te vragen. De levertijd is maximaal drie weken. Uw oude pas wordt automatisch geblokkeerd. Als u uw oude pas nog vindt, kunt u hem dus niet meer gebruiken.

- Werk samen. Doe je boek dicht. Vertel elkaar wat je over de tekst weet.**
- Lees nog een keer één minuut in de tekst.**
- Werk samen, doe je boek dicht en vertel elkaar wat je nu over de tekst weet.**
- Werk samen met de groep. Bespreek met je boek dicht wat jullie over de tekst weten. Schrijf belangrijke woorden uit de tekst op het bord.**

f Praat met de groep.

- 1 Hoeveel weten jullie nu al over de tekst? 10 procent, 50 procent of nog meer?
- 2 Heb je alleen het eerste stukje goed gelezen of heb je de hele tekst snel gelezen?
- 3 Welke manier om te lezen vind je beter? Waarom? Wat is het voordeel van de tekst op jouw manier lezen? En wat is het nadeel?
- 4 Ga je nu ook de andere manier gebruiken? Wanneer?
- 5 Hoe vind je het om een tekst eerst een beetje (globaal) te lezen?

15 Lees de tekst *Doe meer met de IJsseldamPas*. Beantwoord de vragen.**a Wie kan een IJsseldamPas aanvragen?**

1 Jolanda is student en heeft een laag inkomen. Ze woont in IJsseldam.	ja / nee
2 Maikel is 26 jaar, woont in IJsseldam en heeft een laag inkomen.	ja / nee
3 Ersin woont samen met Rükiye in IJsseldam. Ze hebben een laag inkomen.	ja / nee
4 Mensah is 17 jaar, heeft een laag inkomen en woont in IJsseldam.	ja / nee

b Waar kun je het antwoord vinden? Kijk alleen naar de kopjes. Schrijf het goede kopje op.

- 1 Je wilt weten of je de IJsseldamPas kunt krijgen. _____
- 2 Je wilt informatie over wat je met de pas kunt doen. _____
- 3 Je wilt weten hoe je de pas kunt krijgen. _____
- 4 Je wilt weten wat je nodig hebt om de pas aan te vragen. _____
- 5 Je wilt weten op welke plekken je de pas kunt gebruiken. _____
- 6 Je wilt weten wat je moet doen als je je pas niet meer kunt vinden. _____
- 7 Je wilt weten of je kinderen ook een IJsseldamPas kunnen krijgen. _____

c Zijn de zinnen waar of niet waar?

1 Alle kinderen in IJsseldam krijgen automatisch een IJsseldamPas.	waar / niet waar
2 In de tekst staan alle kortingen en aanbiedingen van de pas.	waar / niet waar
3 Je moet de pas elk jaar opnieuw aanvragen.	waar / niet waar
4 Je kunt de pas alleen online aanvragen.	waar / niet waar
5 Je moet naar het gemeentehuis als je pas kwijt is.	waar / niet waar

16 a Beantwoord de vragen.

- 1 Wat is de IJsseldamPas? Wat kun je ermee doen?
- 2 Voor wie is de IJsseldamPas?
- 3 Wanneer kun je de pas gebruiken?
- 4 Waar kun je hem aanvragen?
- 5 Hoe kun je de pas aanvragen?

b Werk samen. Je krijgt een kopieerblad van de docent.

- 1 Schrijf in elk vak de informatie die je hebt. Cursist A begint in een vak, cursist B in een ander vak.
- 2 Lees de informatie van de andere cursist en vul aan als je nog meer informatie hebt.
- 3 Lees de informatie samen door. Vergelijk jullie informatie met de informatie van andere cursisten.

17 En jij? Praat samen.

- 1 Zou jij een IJsseldamPas willen hebben? Wat zou je ermee willen doen?
- 2 Heeft jouw gemeente ook een kortingspas? Heb jij er een?

Deel B Je oefent woorden, zinnen, grammatica en uitspraak.

18 Ga naar de website. Maak Woorden les 6.

19 Grammatica – Passieve zinnen (1)

U wordt zo spoedig mogelijk geholpen.

U wordt doorverbonden met mijn collega van Declaraties.

Fysiotherapie wordt alleen vergoed via een aanvullende verzekering.

Uw oude pas wordt automatisch geblokkeerd.

Dit zijn passieve zinnen. In een passieve zin staan twee werkwoorden: het werkwoord *worden* en een voltooid deelwoord.

U *wordt* zo spoedig mogelijk geholpen door mijn collega.

Fysiotherapie *wordt* alleen vergoed via een aanvullende verzekering.

De persoonsvorm kan in de tegenwoordige en in de verleden tijd staan.

Tegenwoordige tijd

Uw oude pas *wordt* automatisch geblokkeerd.

Verleden tijd

De vraag *werd* helaas niet goed beantwoord.

In een passieve zin staat niet wie het doet.

Wie blokkeert de oude pas?

Dat staat niet in de zin.

Wie beantwoordde de vraag helaas niet goed?

Dat staat niet in de zin.

Het staat er niet omdat je het niet weet, omdat het niet belangrijk is of omdat het al heel duidelijk is.

Soms staat het er toch bij. Kijk:

U wordt zo spoedig mogelijk geholpen **door mijn collega**.

a Zet een streep onder de twee werkwoorden in de passieve zin.

- 1 De pizza's worden over een halfuur bezorgd.
- 2 De schrijfexamens worden beoordeeld door twee docenten.
- 3 Volgende week wordt eindelijk het dak gerepareerd.
- 4 Het bericht wordt veel op Instagram gedeeld, vooral door jongeren.
- 5 De kinderen worden opgevoed door hun opa en oma.
- 6 In het zuiden van Nederland wordt elk jaar carnaval gevierd.
- 7 Vorig jaar werd de wedstrijd gestopt vanwege een harde storm.
- 8 De risico's van windmolens voor de gezondheid worden niet goed onderzocht.
- 9 De voetbalwedstrijd wordt door veel mensen gevolgd.

b Kijk nog een keer naar de zinnen bij a. In welke zinnen staat ook wie het doet?

20 a Lees de zinnen. Welke zinnen zijn passieve zinnen? Let op het werkwoord worden!

- 1 Ik heb de laatste tijd veel geoefend voor het Staatsexamen.
- 2 U wordt door de politie gebeld over uw aangifte.
- 3 De fietsen bij het station werden vorige week verwijderd door de gemeente.
- 4 De politie kan uw fiets sneller vinden.
- 5 In steeds meer bibliotheken is een Informatiepunt digitale overheid.
- 6 Heeft u een vraag over uw zorgpolis?
- 7 Farad werd drie keer behandeld door de fysiotherapeut.
- 8 De kosten van fysiotherapie worden helaas niet vergoed.
- 9 De regels hebben de verzekeringen met elkaar vastgesteld.
- 10 De IJsseldamPas wordt niet automatisch verlengd.

b Welke passieve zinnen bij a staan in de tegenwoordige tijd? En welke staan in de verleden tijd? Schrijf de zinnen in de goede rij.

tegenwoordige tijd

verleden tijd

_____	_____
_____	_____
_____	_____

c Kijk nog een keer naar de passieve zinnen bij a. In welke zinnen staat wie het doet?

21 Bekijk de afbeelding en lees de woorden. Maak een passieve zin.

1

2

3

4

5

1 de fiets – repareren

2 het paspoort – controleren

3 het cadeau – inpakken

4 het gras – maaien

5 de baby – knuffelen

22

Zinnen – Zeggen dat je iets niet leuk of niet goed vindt

Soms heb je een probleem met iemand of met een instantie. Bijvoorbeeld omdat je het niet eens bent met een beslissing. Dan kun je dat zeggen.

Je kunt zeggen dat je verbaasd bent of dat je iets niet leuk of niet goed vindt.

Hoe kan dat nou?

Ik vind dit heel vervelend.

Ik vind dit echt heel raar.

Dat kan toch niet.
 U gelooft mij niet?
 Wat heb ik daaraan?

Je kunt ook duidelijk zeggen dat je de situatie niet accepteert en laten weten dat je echt boos bent.

Ik accepteer dit niet.
 Dit pik ik echt niet.
 Dit gaat veel te ver.
 Nou wordt-ie helemaal mooi.
 Het is goed met u.
 Ook goedemorgen.

Je kunt deze zinnen op verschillende manieren zeggen. Dat hangt af van je emoties.

Ken je nog andere zinnen die je kunt gebruiken als je iets niet leuk of niet goed vindt?

Luister naar de docent. Zeg de zinnen na.

23 a Lees de zinnen. Hoe zou je kunnen reageren? Je kunt meerdere antwoorden kiezen.

- 1 Uw premie is per 1 januari omhooggegaan met 20 euro.
 - ☐ Dit pik ik echt niet.
 - ☐ Hoe kan dat nou?
 - ☐ Ik vind het heel vervelend.
 - ☐ Nou wordt-ie helemaal mooi.
 - ☐ U gelooft mij niet.
 - ☐ Wat heb ik daaraan?
- 2 Sorry meneer, u kunt nu wel heel boos worden, maar ik kan niets voor u doen.
 - ☐ Dat kan toch niet.
 - ☐ Dit gaat veel te ver.
 - ☐ Ik accepteer dit niet.
 - ☐ Oké, het is goed met u.
 - ☐ Ook goedemorgen.
 - ☐ U gelooft mij niet.

- 3 U heeft al betaald? Ja, dat kan iedereen wel zeggen.
- ☐ Dit gaat veel te ver.
 - ☐ Hoe kan dat nou?
 - ☐ Ik vind dit heel vervelend.
 - ☐ Ook goedemorgen.
 - ☐ U gelooft mij niet?
 - ☐ Wat heb ik daaraan?
- 4 Het spijt me, maar u moet de behandeling van de fysiotherapeut zelf betalen. Dat zijn de regels.
- ☐ Dit gaat veel te ver.
 - ☐ Het is goed met u.
 - ☐ Hoe kan dat nou?
 - ☐ Ik vind dit echt heel raar.
 - ☐ Nou wordt-ie helemaal mooi.
 - ☐ U gelooft mij niet?
- 5 Als u het niet eens bent met de beslissing, kunt u een klacht indienen.
- ☐ Dit gaat veel te ver.
 - ☐ Ik accepteer dit niet.
 - ☐ Nou wordt-ie helemaal mooi.
 - ☐ Ook goedemorgen.
 - ☐ U gelooft mij niet.
 - ☐ Wat heb ik daaraan?

b Werk samen. Bespreek de antwoorden bij a.

Hebben jullie dezelfde reacties gekozen? Waarom past de ene reactie beter dan de andere?

24

Woorden – Instanties

In contact met instanties kom je vaak moeilijke woorden tegen. Het is handig om die woorden op een lijstje te schrijven. In deze les over instanties heb je verschillende nieuwe woorden gelezen en gehoord. Hier vind je een paar lijstjes.

verzekeringen	politie	digitale overheid	gemeente
de vergoeding	aangifte doen	de DigiD	het inkomen
de declaratie	de diefstal	de zorgtoeslag	het document
het overzicht	de inbraak	de AOW	uploaden
de polis	de schade	de gezondheids- verklaring	de verblijfsvergunning
de basisverzekering	het slachtoffer		het burgerservice- nummer (BSN)
de ontvangst- bevestiging			
de afdeling			

- a** Werk samen. Welke woorden kom je nog meer tegen in contact met deze instanties? Vul de lijstjes aan. Ken je de betekenis van deze woorden?
- b** Maak samen met de docent twee nieuwe lijstjes.

- 25 a** Lees de tekst *Ik wil aangifte doen*. Deze tekst kun je tegenkomen op de website van de politie.

Ik wil aangifte doen

Iedereen mag aangifte doen van een misdrijf. Doet een kind jonger dan 13 jaar aangifte? Dan nemen wij altijd contact op met de ouders of verzorgers (tenzij de aangifte gaat over de ouders of verzorgers). Wil een kind zelf geen aangifte doen? Dan kunnen zijn ouders of verzorgers dat voor hem doen. Via de button 'Melding doen' onderaan deze pagina kunt u zien op welke wijze u aangifte kunt doen.

Waarvan kan ik aangifte doen?

U kunt aangifte doen van alle misdrijven die in Nederland zijn gepleegd. Bijvoorbeeld diefstal, internetoplichting, inbraak, fraude, mishandeling of verkrachting. Van sommige misdrijven móet u aangifte doen, bijvoorbeeld ontvoering. Dat staat in de wet. In bepaalde gevallen en/of onder bepaalde voorwaarden kunt u ook aangifte doen van misdrijven die zijn gepleegd in het buitenland.

- b Lees de woorden hierna. Kun je de betekenis uit de tekst halen? Zo nee, zoek de betekenis op in het woordenboek.**

het misdrijf _____

de wijze _____

gepleegd – plegen _____

de ontvoering _____

de wet _____

- c Vul in het kader *Woorden – Instanties* het lijstje woorden van de politie aan met woorden uit deze tekst.**

26

Grammatica – Scheidbare werkwoorden (2)

Dit weet je al:

- In een bijzin staat de persoonsvorm aan het eind van de zin.

Ik denk dat je hulp nodig hebt.

Rina vertelt waarom ze werk in de horeca zoekt.

Sharon vroeg aan haar buurman of hij een boormachine heeft.

- Scheidbare werkwoorden bestaan uit twee delen. Deze twee delen worden soms gescheiden in de zin.

opschieten	Ik heb haast. Waarom schiet je niet op?
meenemen	Ze nam gisteren haar dochter mee naar school.
langskomen	Hij kwam gisteren langs met zijn dochttertje.
opruimen	Ruim je kamer eens op!
nadenken	Dat is iets om over na te denken.

Dit is nieuwe informatie:

- Is het scheidbare werkwoord een voltooid deelwoord? Dan worden de twee delen van het werkwoord aan elkaar geschreven. Tussen de twee delen van het werkwoord staat *-ge*.

Ik heb het opgezocht in mijn polis.
 Ik heb nog opgebeld naar jullie.
 Dit zijn de regels die we hebben vastgesteld.
 We hebben afgesproken om morgen naar de film te gaan.
 John heeft altijd heel prettig met zijn collega samengewerkt.
 De docent heeft het niet zo goed uitgelegd.

opzoeken – opgezocht	afspreken – afgesproken
opbellen – opgebeld	samenwerken – samengewerkt
vaststellen – vastgesteld	uitleggen – uitgelegd

- Staat het scheidbare werkwoord in een bijzin, dan worden de twee delen niet gescheiden en staan ze in één woord.

Ik zag dat de bus er in de verte aankwam.
 Ik heb een brief gekregen waar ik niet helemaal uitkom.
 Vindt u het prettig als ik u een folder meegeef?
 Ik snap niet waarom je niet opschiet!
 Het is handig als je meteen je spullen meeneemt.
 Mijn moeder was blij dat hij gisteren met zijn dochtertje langskwam.

a Zet een streep onder het scheidbare werkwoord of de twee delen ervan.

- 1 De dokter verwijst hem door naar de fysiotherapeut. _____
- 2 Wat gezellig dat je me terugbelt! _____
- 3 Gelukkig heb ik het document opgeslagen op
mijn laptop. _____
- 4 Rijd je morgen met me mee naar Amsterdam? _____
- 5 Kun je me helpen? Ik kom er niet helemaal uit. _____
- 6 Ik weet niet waarom Johan die afspraak afzegt. _____
- 7 Mijn vader heeft Suzanne opgehaald van school. _____
- 8 Hij ziet dat Zara nog even terugloopt om haar
tas te pakken. _____
- 9 Waarom kijk je me zo boos aan? _____
- 10 Die jas is heel oud. Ik denk dat ik hem weggooi. _____

b Schrijf van de onderstreepte woorden het hele werkwoord op.

27 Maak goede zinnen. Begin het eerste woord met een hoofdletter.

- 1 teruggebeld – de medewerker – heeft – mij – gisteren – .
- 2 ik wil – het boek – terugbrengt – vandaag – dat – je – .
- 3 Anna weet nog niet – ze – aandoet – welke jurk – morgen – .
- 4 de monteur – zijn werk – vanochtend – afgemaakt – heeft – .
- 5 we – naar de film – afgesproken – dat – hebben – we – gaan – .
- 6 jij – afwast – ik snap niet – nooit – waarom – .
- 7 onze chef is blij – samenwerken – zo goed – mijn collega en ik – dat – .
- 8 dat – mijn buurman – ik denk niet – ik – op het feest – uitnodig – .
- 9 je – hier – als – uitstapt – nog twee minuten – lopen – moet – je – .
- 10 weggegaan – haar ouders – zaterdag – zijn – om drie uur – .

28 Zinnen – Reageren op iemand die boos is

Jamila reageert in het telefoongesprek *Ik accepteer dit niet* op een klant die steeds bozer wordt. Ze blijft rustig en probeert op een beleefde manier te reageren. Wat zegt Jamila?

Dat is vervelend meneer.
 Ik begrijp dat u boos bent.
 Dit zijn de regels.
 Ik kan er niets aan doen.
 We kunnen op dit moment niet veel voor u doen.
 Het is heel vervelend dat mijn collega een fout gemaakt heeft.
 Dat begrijp ik.
 Zoals u wilt.
 Dan wens ik u nog een prettige dag.

Wat zeg jij tegen iemand die steeds bozer wordt?

a Luister naar de docent.

b Luister naar de docent en zeg na.

c Praat samen.

- 1 Wat vind je ervan als iemand boos wordt?
- 2 Kun je in zo'n situatie zelf rustig blijven?
- 3 Kun je een situatie bedenken waar dat niet lukt?

29**a Lees de situatie. Luister naar de tekst *Reacties* en geef een reactie. Gebruik zinnen uit het kader *Zinnen – Reageren op iemand die boos is*.**

- 1 Je bent een afspraak vergeten met een vriendin om naar de film te gaan. Je vriendin belt. Luister naar je vriendin. Wat is je reactie?
- 2 Je drinkt met je broer een kopje koffie in een café. Je wilt afrekenen, maar je hebt geen geld bij je. Je broer wordt een beetje boos. Luister naar je broer. Wat is je reactie?
- 3 Je bent op je werk. In de pauze zie je een collega van een andere afdeling. Hij is boos. Hij vertelt dat hij vanochtend lang in de file heeft gestaan. Hij wordt steeds bozer. Luister naar je collega. Wat is je reactie?
- 4 Je hebt op tijd een opdracht bij de docent ingeleverd, maar de docent heeft de opdracht niet nagekeken. Je krijgt een onvoldoende. Je bent in de les. Luister naar de docent. Wat is je reactie?
- 5 Je werkt bij de klantenservice van een webwinkel. Je krijgt een klant aan de telefoon. Ze is boos. Luister naar de klant. Wat is je reactie?
- 6 Je werkt in een hotel bij de balie. Er komt een gast naar je toe met een klacht. Ze is boos. Luister naar de gast. Wat is je reactie?

b Werk samen. Doe de oefening nog een keer. Wat kun je het best zeggen? Bespreek jullie reacties.**30****a Luister naar de docent en zeg de zinnen na.****b Praat samen.**

- 1 Je kunt met je stem verschillende emoties uitdrukken. Doe jij dat?
- 2 Is er bij het uitdrukken van emoties een verschil tussen het Nederlands en je moedertaal?

31**Luister naar de docent. Je gaat een taalriedel doen.**

Helaas, u moet dit zelf betalen.

Hoe kan dat nou?

Dat kan toch niet?

Ik vind dit echt heel raar.

Ik begrijp dat u boos bent.

Maar dit zijn de regels.

Wat heb ik daaraan?

Sorry, maar ik kan er niets aan doen.

Nou, ik accepteer dit niet.

Dit gaat veel te ver.

Ik dien een klacht in.

Dat kunt u doen.

Kan ik u verder nog helpen?

Nee hoor, ik weet genoeg.

W 32

Werk samen. Raad het woord.

Kies allebei vijf woorden uit de woordenlijst van les 6 in de *Woordentrainer*.

Cursist A: kies woorden uit het eerste gedeelte van de lijst (A – K).

Cursist B: kies woorden uit het tweede gedeelte (L – Z).

Cursist A: omschrijf het woord of noem een woord dat ongeveer hetzelfde betekent.

Cursist B: raad het woord. Lukt dat niet meteen, dan kun je vragen stellen en/of kan cursist A een tip geven.

Ga door tot je samen alle woorden geraden hebt.

33

Luister naar de docent. Je gaat een woordspel doen.

34

a Lees de teksten *Aangifte of melding doen* (oefening 4) en *Doe meer met de IJsseldamPas* (oefening 15) en luister mee.

b Lees de tekst nog een keer.

Kun je de tekst nu sneller lezen? ja / nee

35

a Werk samen. Lees de tekst *Ik accepteer dit niet* (oefening 12).

b Wissel van rol.

36

Maak les 6 in de Woordentrainer.

37

a Ga naar de website. Maak *Grammatica les 6*.

b Ga naar de website. Maak *Uitspraak les 6*.

38

Werk samen. Lees de tekst die de docent laat zien. Doe dit stil in je hoofd.

Beantwoord de vragen. Het gaat om het tempo.

- 1 Kun je de tekst meelesen in het goede tempo?
- 2 Begrijp je de tekst als je hem leest?
- 3 Wat gaat goed?
- 4 Wat wil je nog oefenen?

Deel C Je oefent spreken en schrijven.

39

Werk samen. Beantwoord de vragen.

- 1 Kijk nog een keer naar oefening 3b. Je hebt gepraat over examen doen. Wat heb je gedaan met de tips?
- 2 Heb je je al ingeschreven voor het examen? Hoe ga je je voorbereiden?

Cultuur – We mogen best wat minder klagen!

40

a Lees de tekst.

We mogen best wat minder klagen!

Nederland staat op de vijfde plek op de lijst van gelukkigste landen van de wereld. Finland is volgens onderzoek het gelukkigste land. Daarna komen Noorwegen en Denemarken. IJsland staat op de vierde plaats.

Een onderzoeker van de Vrije Universiteit in Amsterdam vindt het niet raar dat Nederland zo hoog staat. Nederland is een democratisch land en er is veel vrijheid om te kiezen. Dat is belangrijk voor het gevoel van geluk. Volgens het onderzoek zijn we dus meer dan tevreden. Maar waarom klagen Nederlanders dan toch zoveel? Dat komt voor een deel doordat klagen nu eenmaal in de Nederlandse

cultuur zit. Maar ook de berichten in de media spelen een rol. Deze berichten gaan vaak over negatieve dingen. Het is goed dat je in Nederland de vrijheid hebt om te klagen, maar mensen zouden ook meer met een positieve blik naar het leven kunnen kijken.

b En jij? Praat samen.

- 1 Denk jij dat mensen in Nederland veel klagen? Waar klagen mensen over?
- 2 Klaag jij veel? Waar klaag je weleens over?
- 3 Hoe reageer je als mensen tegen jou klagen? Wat zeg je?
- 4 In de media is vaak aandacht voor negatief nieuws. Denk je dat Nederlanders daardoor veel klagen?

41

Werk samen. Lees de situaties. Speel de situaties samen na. Gebruik zinnen uit de kaders Zinnen – Zeggen dat je iets niet leuk of niet goed vindt en Zinnen – Reageren op iemand die boos is.

- 1 Cursist A heeft bij de gemeente een afspraak gemaakt om een nieuw paspoort op te halen. Helaas gaat er die dag van alles fout en komt A een halfuur te laat.
De medewerker van de gemeente, cursist B, zegt dat hij A vandaag niet meer kan helpen en dat A maar een nieuwe afspraak moet maken.
- 2 Cursist A heeft net de auto geparkeerd en stapt uit.
Een fietser, cursist B, kijkt niet uit en rijdt tegen de achterkant van de auto aan. Hij zegt sorry en wil doorrijden. A ziet meteen dat het raam van de auto kapot is.
- 3 Cursist A heeft een inboedelverzekering. A betaalt hiervoor al een paar jaar elke maand een premie van 9 euro. A krijgt een brief van de verzekering. Daarin staat dat hij vanaf januari 17 euro per maand moet betalen. Daar snapt A niets van. Hij belt op naar de verzekering en spreekt een medewerker, cursist B.
- 4 Cursist A geeft een tuinfeest. Er zijn veel mensen. Om 10 uur 's avonds staat de muziek nog steeds heel hard.
Cursist B woont naast cursist A en heeft een dochter van 4 jaar. Zij kan niet slapen door het lawaai. B gaat naar A toe en vraagt of de muziek wat zachter kan. A vindt dat onzin. Hij zegt: Nee hoor, ik word maar één keer 50!

42

Farad heeft in deze les aangifte gedaan van de diefstal van zijn fiets. Oefen nu zelf met aangifte doen en iets melden. Je krijgt kopieerbladen van de docent.

- 1 Doe aangifte. Bedenk zelf wat er gestolen is en hoe dat is gegaan. Werk met kopieerblad 1.
- 2 Op de website van de gemeente kun je een melding doen. Je kunt melden dat iets niet goed is, bijvoorbeeld een stoplicht dat niet werkt, losse stoeptegels waardoor iemand kan vallen, of overlast na een harde regenbui of door foutgeparkeerde auto's. Doe een melding van iets bij jou in de buurt. Werk met kopieerblad 2.
- 3 In de app van de zorgverzekering kun je kosten declareren, bijvoorbeeld van de fysiotherapeut. Declareer iets bij de zorgverzekering. Werk met kopieerblad 3.

Spreken voor je plezier!

43

a Werk samen. Je krijgt kopieerbladen van de docent.

Cursist A: bekijk kopieerblad 1A.

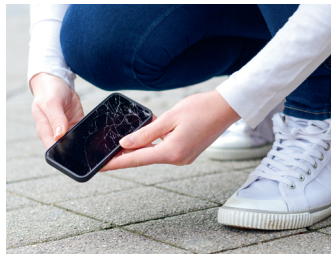
Cursist B: bekijk kopieerblad 1B.

b De afbeeldingen zijn niet precies hetzelfde. Geef informatie over je afbeelding en probeer samen alle verschillen te vinden. Kijk niet naar elkaars afbeelding, maar praat alleen.

c Doe dit ook bij kopieerblad 2A en 2B en bij 3A en 3B.

44

a Bekijk de afbeeldingen. Deze dingen zijn er vandaag bij jou gebeurd.

b Schrijf een tekst over je dag in je schrift. Gebruik daarbij de afbeeldingen. Je tekst moet duidelijk zijn zonder de afbeeldingen. Bedenk dan twee leuke dingen die er vandaag gebeurd zijn. Schrijf daar ook over.

c Geef je tekst aan de docent.

- 1 Wat gaat goed?
- 2 Wat wil je nog oefenen?

d Verbeter de tekst.

e Luister naar de docent. Werk samen en geef elkaar feedback.

- 1 Wat gaat goed?
- 2 Wat wil je nog oefenen?

Deel D Je oefent spreken en schrijven.

45

- a Werk samen. Speel de situatie van Farad en Jamila na in *Ik accepteer dit niet* (3) (oefening 11). Weet je het niet meer? Luister dan nog een keer naar de tekst.**

Cursist A: jij bent Farad. Je gaat in een andere ruimte zitten.

Cursist B: jij bent Jamila.

- b Oefen eerst voor jezelf wat je wilt zeggen en hoe je je stem wilt laten klinken.**
- c Dan belt cursist A naar cursist B. Cursist B zet de telefoon op de speakerstand. De andere cursisten kunnen meeluisteren.**

- d Luister je mee? Luister dan hoe de cursisten het doen. Geef ze daarna een top en een tip.**

- 1 Heeft A zijn klacht goed verwoord?
- 2 Heeft B een goede reactie op de klacht gegeven?
- 3 Hoe hebben A en B op elkaar gereageerd?
- 4 Hebben A en B de goede woorden en zinnen gebruikt? Welke vond je goed?
- 5 Hebben A en B een goede toon en uitspraak gebruikt?

Schrijven voor je plezier!

46

- a Lees de voorbeelden.**

Voorbeelden

maandag

Ik kwam thuis van mijn werk en er was niemand thuis. Ik kon even rustig op de bank zitten en tv kijken. Heerlijk.

dinsdag

Toen ik op school kwam, kreeg ik meteen een kopje koffie van Mehmed! Dat was zo aardig. Ik werd er blij van.

woensdag

Mijn nichtje Roxana appte dat ze zwanger is. Over een halfjaar hebben we een neefje of nichtje in de familie erbij! Mijn broer en schoonzus zijn ook heel blij.

- b Waar word jij gelukkig of blij van? Schrijf deze week elke dag één of twee dingen waar je gelukkig van werd in je schrift.**

47

a Lees de situatie.

Je bent je fiets kwijtgeraakt in IJsseldam. Je hebt op de website van het fietsdepot gekeken en gezien dat je fiets in het depot is. Bedenk hoe je fiets eruitziet en waar je je fiets bent kwijtgeraakt.

b Luister naar de tekst *Fietsdepot IJsseldam*. Beantwoord de vragen.**c Lees de situatie.**

Je bent verzekerd bij zorgverzekering WZ. Je hebt een rekening gedeclareerd, maar WZ heeft de rekening niet betaald. Bedenk een behandelaar, welke behandeling je hebt gehad en een bedrag.

d Luister naar de tekst *Zorgverzekering WZ*. Beantwoord de vragen.

48

a Zara wil de IJsseldamPas aanvragen. Ze is met haar DigiD ingelogd op de website van de gemeente. Vraag de kopieerbladen aan de docent en lees de informatie over Zara. Vul de aanvraag voor Zara in.**b Werk samen. Controleer of jullie dezelfde gegevens hebben opgeschreven.**

49

a In de tekst *Informatiepunt digitale overheid* staat de volgende tekst. Lees de tekst.

Loopt u rond met een van de volgende vragen:

- Waar vraag ik een DigiD aan?
- Hoe maak ik een afspraak bij de gemeente?
- Hoe vraag ik zorgtoeslag aan?
- Waar en hoe kan ik mijn rijbewijs verlengen?
- Vanaf welke leeftijd krijg ik AOW?
- Wanneer heb ik recht op huurtoeslag?
- Hoe meld ik mij aan voor een inburgeringsexamen?

b Welke vraag heb jij voor het *Informatiepunt digitale overheid*? Bedenk zelf een vraag of gebruik een van de vragen uit de tekst.**c Zoek het telefoonnummer van het informatiepunt in je gemeente op. Zoek ook op wanneer je het informatiepunt kunt bellen.****d Bel het informatiepunt en stel je vraag. Noteer het antwoord op je vraag.**

e Werk samen. Bespreek hoe het ging:

- 1 Hoe was het om te bellen?
- 2 Heb je je vraag kunnen stellen? Hoe ging dat?
- 3 Wat is het antwoord dat je hebt gekregen? Is dit antwoord begrijpelijk?
- 4 Wat heb je van deze oefening geleerd? Wat wil je nog een keer oefenen?

Eind Je oefent buiten de klas en je kijkt terug.

50 a Werk samen. In deze les heb je gepraat over de voorbereiding op het Staatsexamen. Nodig iemand uit die het examen al heeft gedaan, bijvoorbeeld een oud-cursist. Beantwoord de vragen.

- 1 Wie kunnen jullie uitnodigen? Wie gaat de uitnodiging regelen?
- 2 Bereid het bezoek voor. Wat wil je weten?
- 3 Bereid het bezoek ook praktisch voor. Wie heeft de leiding? Hoe bedanken jullie de oud-cursist?

b Tijdens het bezoek van de oud-cursist: stel je vragen en maak aantekeningen, zodat je alle informatie kunt teruglezen.

51 Vind je het handig om een DigiD te hebben? Ga dan naar digid.nl en vraag je DigiD aan.

52 a Zoek uit waar het Informatiepunt digitale overheid in je woonplaats is.

b Breng een bezoek aan het informatiepunt en neem een folder mee die je interessant vindt.

53 a Ga op internet naar de website van je gemeente.

b Zoek of er een kortingspas is (zoals de IJsseldamPas).

c Schrijf de belangrijke informatie in je schrift. Bijvoorbeeld:

- 1 Kun jij de pas krijgen? Waarom wel of niet?
- 2 Is de pas interessant voor jou? Waarom wel of niet?
- 3 Hoe duur is de pas?
- 4 Wat heb je nodig om hem aan te vragen?
- 5 Hoelang duurt het voor je hem krijgt?

54 Wil je een melding doen bij de gemeente, iets declareren bij de zorgverzekering of aangifte doen bij de politie? Of wil je een andere melding doen? Zoek de goede website en doe de melding, declaratie of aangifte.

55 a Ontvang je weleens brieven of mails van de overheid of van instanties? Neem ze mee naar de les.

b Werk samen. Beantwoord de vragen.

- 1 Van welke instantie heb je een brief of mail meegenomen?
- 2 Bekijk de brief of mail samen één minuut en vertel elkaar wat je weet over de brief of mail.
- 3 Doe het nog een keer: weer één minuut lezen en elkaar vertellen.
- 4 Vertel de docent welke informatie het belangrijkste is. De docent controleert of het goed is.

56 a Denk aan het boek dat je hebt gelezen.

- 1 Hoe vond je het boek?
- 2 Waarom moet een andere cursist het boek wel/niet lezen?
- 3 Waar gaat het verhaal in het kort over? (Zeg niets over het eind.)

b Maak een presentatie van één minuut over het boek (een pitch). Oefen deze presentatie een paar keer voor jezelf. Je mag een paar woorden op een papier schrijven, maar niet de hele presentatie opschrijven.

c Houd je pitch voor de groep. Wie van de cursisten wil je boek zeker wel of zeker niet lezen?

57 a Werk samen met een andere cursist. Hij is je leesmaatje. Bedenk samen:

- 1 Welk boek ga je lezen? Heb je dit boek of ga je het lenen? Uit de bibliotheek of van iemand?
- 2 Wanneer ga je lezen en hoelang? Kun je een vast leesmoment in de week plannen?

b Lees een boek op niveau B1. Lees dit boek voor het einde van les 8.

c Help elkaar bij het lezen. Stuur een appje of vraag elkaar in de les hoe het gaat met het lezen.

d Stuur in de groepsapp een foto van je boek. Welke zin uit het boek vind je speciaal? Waarom vind je die zin speciaal? Schrijf het bij je foto.

e Schrijf op de leeslijst van de groep de titel van het boek dat je gelezen hebt.

58

a Werk samen. Kijk naar oefening 50. Beantwoord de vragen.

- 1 Hoe was het bezoek van de oud-cursist? Heb je alles goed kunnen begrijpen?
- 2 Heb je alle informatie gekregen die je wilde hebben?
- 3 Hoe kijk je nu naar het Staatsexamen?

b Werk samen. Kijk naar oefening 51. Beantwoord de vragen.

- 1 Heb je je DigiD aangevraagd? Hoe ging dat?
- 2 Waar gebruik je je DigiD voor?

c Werk samen. Kijk naar oefening 52. Beantwoord de vragen.

- 1 Ben je bij het informatiepunt geweest? Hoe was dat?
- 2 Welke folder heb je meegenomen? Lees de folders zoals je dat ook in oefening 14 (over de IJsseldamPas) hebt gedaan.
- 3 Bespreek in de groep: waar gaat je folder over? Voor wie is dit interessante informatie?
- 4 Met welke vraag kun je zelf naar het Informatiepunt digitale overheid gaan?
- 5 Heb je gepraat met de medewerker van het informatiepunt? Waar hebben jullie over gesproken?

d Werk samen. Kijk naar oefening 53. Beantwoord de vragen.

- 1 Heeft je gemeente een kortingspas? Hoe heet die pas?
- 2 Wat kun je doen met de kortingspas van de gemeente?
- 3 Welke andere informatie vond je belangrijk? Vertel het in de groep.

e Werk samen. Kijk naar oefening 54. Beantwoord de vragen.

- 1 Welke melding, aangifte of declaratie heb je gedaan?
- 2 Hoe ging het?
- 3 Heb je een reactie gekregen? Ben je tevreden met de reactie?

f Werk samen. Kijk naar oefening 55. Beantwoord de vragen.

- 1 Heb je al meer brieven of mails van instanties of de overheid gekregen? Of heb je zelf informatie gezocht, bijvoorbeeld op een website? Hoe ging dat?
- 2 Heb je geoefend met één minuut lezen en dan bedenken wat je gelezen hebt?

59

Praat met de groep en de docent. Kijk naar Wat leer je? van les 6.

- 1 Wat kun je nu goed? Welk leerdoel heb je gehaald?
- 2 Wat gaat nog niet zo goed?
- 3 Heb je naar een oefenexamen gezocht op internet? En heb je het gemaakt? Hoe ging dat?
- 4 Heb je een tip gebruikt uit oefening 3? Welke? Heeft die tip geholpen? Op welke manier?
- 5 Wat wil je nog doen om straks goed voorbereid te zijn op het Staatsexamen?

H

Vraag de herhaling van les 5 aan de docent.

Lezen voor je plezier!

Een nieuwe baan?

Rina duwt de deur open van de kapperszaak waar Farad werkt. De deurbel klingelt. Farad komt naar de deur. 'Hé, Rina, wat doe jij hier? Kom je je haar laten knippen? We gaan zo sluiten.'

Rina lacht en haalt haar handen door haar korte haar. 'Nee, ik kom je wat vragen. Jij bent zo vrij toch?'

Farad knikt. 'Ik was net mijn spullen aan het pakken om de deur uit te gaan.'

'Mooi, dan ben ik precies op tijd. Je weet dat ik graag in de horeca wil werken. Vanmorgen belde het uitzendbureau en ze noemden een paar zaken hier in de buurt. Dus ik dacht, misschien wil je met me mee daar wat gaan drinken, zodat ik een idee krijg van de sfeer.'

'Hoe heten die zaken?', vraagt Farad terwijl hij zijn jas aantrekt.

Rina kijkt op een blaadje. 'De ene heet Het Zwarte Schaaap. En die andere heeft een heel rare naam: Café 't Huchie.'

Farad lacht. 'Ik ken ze allebei niet, maar laten we gaan kijken. Leuk. Ik lust wel een bier-tje. In welke straat zitten ze?'

'Dat Schaaap zit in de Kerkstraat en die met die rare naam in de Nieuwstraat.'

'Dat is hier inderdaad vlakbij. Eén moment, dan pak ik mijn spullen en sluit ik de zaak af.'

Even later stappen ze Het Zwarte Schaaap binnen. 'Wow,' zegt Rina. De hele zaak zit helemaal vol. Obeds lopen met volle dienbladen door de zaak. Aan de bar staan een heleboel mensen om iets te bestellen. Twijfelend kijkt Rina naar Farad. 'Zullen we hier

wel blijven? Ik denk niet dat dit iets is voor mij.'

'Kom op,' zegt Farad. 'Niet meteen opgeven. Kijk, daar komen net twee plaatsen aan de bar vrij.'

Ze gaan op een kruk zitten en ze bestellen een bier en een droge witte wijn.

'Ik ga even naar de wc,' zegt Farad. 'Hou jij mijn kruk vrij?' Rina knikt en zet haar tas op de kruk. Dan kijkt ze in het rond. Op de bar staan bakjes met pistachenoten. Wat raar, denkt Rina. Ze ziet dat de mensen de doppen op de grond gooien.

Rina roept de barman. 'Vind je dat goed?', vraagt ze aan de barman.

'Wat?', vraagt hij.

'Nou, al die troep die mensen maken? Dat is toch niet normaal? Zoiets doe je toch thuis ook niet.'

'Haha,' lacht de barman. 'Ja, dat is hier de gewoonte. Dat vinden mensen leuk. Maar het is 's avonds wel extra werk om alles op te ruimen.'

Farad komt terug en gaat zitten. Rina vertelt wat ze net ontdekt heeft. Ze wijst net als ze een slok wil nemen naar de grond. De wijn loopt naast haar mond, zo haar shirt binnen.

'Oe,' schrikt ze en ze veegt over haar shirt, waar nu een grote natte plek te zien is. 'Hè bah,' zegt ze met een vies gezicht.

Farad lacht. 'O, o, en jij wil in een bar werken?'

Rina lacht een beetje ongelukkig met hem mee. Dit is wel heel onhandig.

Ze drinken hun glazen leeg en rekenen af. Op naar Café 't Huchie.

'Ik hou mijn jas aan, hoor,' zegt Rina. 'Ik wil hier niet voor gek zitten.'

Als ze hun drinken hebben, vraagt Farad: 'En? Wat vind je hiervan?'

Rina kijkt om zich heen en luistert aandachtig. 'Dit is net zo'n café als in mijn dorp in Kroatië. En ik hoor zelfs Kroatisch praten. Leuke tent, maar hier ga ik dus niet werken. Ik wil juist Nederlands oefenen.'

Teleurgesteld lopen ze later buiten. Ineens blijft Rina staan.

'Farad, kijk. Hier. Een lunchroom. En een koffietent. Die sluiten om zes uur. Dat is het. Daar moet ik naar op zoek.' Helemaal blij loopt ze naast Farad naar huis.